7 Απριλίου 2022

Ο Πατερικός Λόγος του αγίου Κυρίλλου Αλεξανδρείας στο «Ενορία εν δράσει»

Θέατρο, Κινηματογράφος, Ντοκυμανταίρ, TV και Διαδίκτυο / Πολυμέσα - Multimedia

Συνεχίστηκε την Τετάρτη 6 Απριλίου, με την 9η διαδικτυακή συνάντηση, η σειρά παρουσιάσεων με γενικό τίτλο «Πατερικός λόγος», που πραγματοποιείται κάθε Τετάρτη, στο πλαίσιο των Εκπαιδευτικών Σεμιναρίων του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...».

Η συνάντηση ήταν αφιερωμένη στον άγιο Κύριλλο Αλεξανδρείας. Τη σειρά επιμελείται ο Αρχιμανδρίτης π. Δανιήλ Ψωίνος, Θεολόγος, Ιεροκήρυκας.

Το Σεμινάριο είναι ανοιχτό σε όλους και η παρακολούθηση του γίνεται μόνο διαδικτυακά, μέσα από το κανάλι του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...» στο YouTube.

Μετά τον Μ. Αθανάσιο, που υπήρξε ο ασυμβίβαστος υπερασπιστής του δόγματος της Αγίας Τριάδος, η Εκκλησία της Αλεξάνδρειας έχει να καυχηθεί για έναν άλλο μεγάλο άγιο, τον άγιο Κύριλλο, τον υπέρμαχο της Θεοτόκου, που έγινε ο θεμελιωτής του δόγματος της ενανθρωπήσεως του Χριστού.

Γεννήθηκε το 375 μ.Χ. και από πολύ νωρίς τέθηκε υπό την προστασία του θείου του, Θεοφίλου, Αρχιεπισκόπου Αλεξανδρείας, που του εξασφάλισε ολοκληρωμένη μόρφωση στην ρητορική, την φιλοσοφία, πρωτίστως όμως στην Αγία Γραφή.

Σε ηλικία 18 ετών, ο Θεόφιλος τον έστειλε στην έρημο της Νιτρίας, για να μορφωθεί και ασκητικά. Όταν μετά από πέντε χρόνια επέστρεψε στην Αλεξάνδρεια, έθεσε την μεγάλη του παιδεία στην υπηρεσία της Εκκλησίας. Ο θείος του, του εμπιστεύθηκε την διδασκαλία της Αγίας Γραφής, τον ενέταξε στον κλήρο και τον προετοίμαζε για διάδοχο του.

Όταν κοιμήθηκε ο Θεόφιλος, ο άγιος Κύριλλος χειροτονήθηκε Αρχιεπίσκοπος

Αλεξανδρείας, παρά τις αντιδράσεις μίας μερίδας πιστών, που υποστήριζε γι’ αυτήν την θέση, τον Αρχιδιάκονο Τιμόθεο. Από την στιγμή που χειροτονήθηκε, με τον ενεργητικό χαρακτήρα του και τον φλογερό ζήλο του για την υπεράσπιση της αλήθειας, επιδόθηκε στην στερέωση της ενότητας της Εκκλησίας.

Η Αλεξάνδρεια περιελάμβανε μία σημαντική εβραϊκή μειονότητα, που συχνά διατάραζε την ειρήνη της τοπικής Εκκλησίας με επιθέσεις εναντίον των χριστιανών, φθάνοντας στο σημείο, για να εκδικηθούν τον άγιο Κύριλλο που τους είχε επιτιμήσει, να προχωρήσουν ακόμα και σε σφαγές εναντίον τους.

Ο άγιος κλήθηκε στην Κωνσταντινούπολη για την άνοδο στον πατριαρχικό θρόνο του Πρεσβύτερου Νεστόριου, περίφημου για την ευγλωττία του και την αυστηρότητα του βίου του. Όμως γρήγορα έγινε μισητός, επειδή ήταν βίαιος και αλαζόνας κι άρχισε να κάνει απερίσκεπτες δηλώσεις σχετικά με δόγματα και αλήθειες της Εκκλησίας, ειδικότερα στο ζήτημα της ενανθρωπήσεως του Λόγου του Θεού. Καταλήγοντας να κηρύξει την αίρεση, ότι ο Χριστός δεν είναι Θεός αληθινός.

Ο άγιος Κύριλλος, εξέδωσε πασχάλιο επιστολή, με την δογματική διδασκαλία ότι όντως η Παναγία γέννησε τον ενανθρωπήσαντα Υιό του Θεού και συνεπώς πρέπει να ονομάζεται Θεοτόκος κι όχι Χριστοτόκος. Απηύθυνε ακόμη στον αυτοκράτορα Θεοδόσιο, μία πραγματεία περί της ορθής πίστης, ενώ έστειλε και στον Πάπα Ρώμης Κελεστίνο, έκθεση για τις πλάνες του Νεστόριου και ο Πάπας συγκάλεσε σύνοδο στη Ρώμη που τις καταδίκασε.

Ο άγιος Κύριλλος συγκάλεσε σύνοδο των Επισκόπων της Αιγύπτου, η οποία συνέταξε έκθεση χριστολογικού δόγματος που την ακολουθούσαν δώδεκα αναθεματισμοί των προτάσεων του Νεστόριου. Μετά από περιπέτειες, συνεκλήθη τελικά στην Έφεσο, το 431, η Γ’ Οικουμενική Σύνοδος που διακήρυξε το βάσιμο του όρου Θεοτόκος για το πρόσωπο της Παναγίας και καθαίρεσε τον Νεστόριο.

Ο άγιος Κύριλλος συνέβαλε καταλυτικά στο να ονομάσει η Εκκλησία την Παναγία, Θεοτόκο και να αποσαφηνίσει τα περί της ενανθρωπήσεως του Υιού και Λόγου του Θεού. Έχοντας ολοκληρώσει το έργο που του ανέθεσε ο Θεός για την οικοδομή της Εκκλησίας Του, κοιμήθηκε ειρηνικά στις 27 Ιουνίου 444.

Υπήρξε πολυγραφότατος και παρήγαγε κείμενα που αφορούν όλους τους τομείς της εκκλησιαστικής λογοτεχνίας. Τα έργα που σώθηκαν, καταλαμβάνουν 10 ογκώδεις τόμους. Εκείνα που γράφτηκαν πριν τη νεστοριανική έριδα, είναι κυρίως ερμηνευτικά, ενώ τα έργα μετά από αυτήν, είναι κυρίως δογματικά.

Ειδικότερα, η ερμηνεία της Αγίας Γραφής, αποτέλεσε την κύρια ενασχόληση του

αγίου, μέχρι να ξεσπάσει η περιπέτεια με τον Νεστόριο. Συνέταξε ακόμη, κείμενα απολογητικά και αντιαιρετικά που εστιάζονται κυρίως στη νεστοριανική έριδα αλλά και σε άλλες αιρέσεις, ενώ έχουμε επίσης ομιλίες και εορταστικές και άλλες επιστολές.

Κατέλαβε μεγάλη θέση μεταξύ των πρωταγωνιστών της δογματικής συγκροτήσεως της Ορθοδοξίας. Βάση της διδασκαλίας του είναι η Αγία Γραφή, οι άγιοι Πατέρες και η Ιερά Παράδοση.

Όσον αφορά στο τριαδικό του Θεού, επιμένει στην ενότητα της ουσίας και στην ετερότητα των υποστάσεων, τονίζοντας πως υπάρχει κοινή θέληση και κοινή ενέργεια στις υποστάσεις της Αγίας Τριάδος. Για το πρόσωπο του Χριστού, σημείωσε, πως ο Θεός Λόγος προσέλαβε ολόκληρη την ανθρώπινη φύση, με σώμα και ψυχή. Ο άνθρωπος μπορεί να αναγεννηθεί, μετέχοντας στο Σώμα του Χριστού, όταν ενωθεί με τον ίδιο τον Χριστό.

Τη συνάντηση μπορείτε να παρακολουθήσετε εδώ:

π. Δανιήλ Ψωίνος: Πατερικός λόγος 09